

5485
6/6

03 ΙΟΥΝ. 2011

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ**
Ταχ.Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 210 69 20 287-FAX 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/13275

Αθήνα, 2 Ιουνίου 2011

**ΠΡΟΣ:ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΦΟΡΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτή κ. Ν. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟ
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ :**
α) **ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩ-
ΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ/ 101 83**
β) **ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ/ 156 69**
γ) **ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩ-
ΜΑΤΩΝ/ 115 27**
(Γραφεία κ.κ. Υπουργών)
**3. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ :**
α) Γραφείο κ. Αρχηγού
β) Δ/ση Δημόσιας Ασφάλειας

ΘΕΜΑ : Λειτουργία διαδικτυακών ιστολογίων.

ΣΧΕΤ. : Π.Α.Β. 5485/ 12-05-2011.

Σε απάντηση της ανωτέρω αναφοράς, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι, στις αρμοδιότητες των Υπηρεσιών του Υπουργείου μας ανήκει μόνο η αντιμετώπιση (πρόληψη, αποτροπή και καταστολή) του ηλεκτρονικού εγκλήματος, στο οποίο περιλαμβάνεται και το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, που αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους μας. Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με το ν. 3431/2006, η χάραξη της πολιτικής του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και επί της ασφάλειας των δημοσίων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ανήκει στο συνερωτώμενο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, το οποίο συνεργάζεται για τα ζητήματα αυτά με τα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία. Συναφώς, όπως ρητώς ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 2 του παραπάνω νόμου ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων είναι αρμόδιος για τη λήψη των απαιτούμενων νομοθετικών και κανονιστικών πρωτοβουλιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Πέραν αυτών σύμφωνα με το άρθρο 6 του προαναφερόμενου νόμου ο έλεγχος, η ρύθμιση και η εποπτεία της αγοράς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών ασκούνται από την ανεξάρτητη διοικητική Αρχή «Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.)», η οποία αποτελεί την Εθνική Ρυθμιστική Αρχή (ΕΡΑ) σε θέματα παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών.

Το Υπουργείο μας, παρακολουθώντας τις εξελίξεις στον τομέα του ηλεκτρονικού εγκλήματος και έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την προστασία των πολιτών και ιδιαίτερα της παιδικής ηλικίας και της νεότητας, προχώρησε στην ίδρυση και λειτουργία Υπηρεσιών για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης μορφής εγκληματικότητας. Στο πλαίσιο αυτό λειτουργεί στη Διεύθυνση Ασφαλείας Αττικής το Τμήμα Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, το οποίο είναι

αρμόδιο για τη δίωξη εγκλημάτων που διαπράττονται στο διαδίκτυο ή μέσω αυτού, καθώς και για την επί 24ώρου βάσεως παρακολούθηση του διαδικτύου προς διαπίστωση της διάπραξης εγκληματικών πράξεων που τελούνται στη χώρα. Ανάλογη Υπηρεσία λειτουργεί και στη Διεύθυνση Ασφαλείας Θεσσαλονίκης. Οι Υπηρεσίες αυτές διαθέτουν άρτια τεχνολογική υποδομή και στελεχώνονται από προσωπικό με εξειδικευμένες γνώσεις και τεχνογνωσία, ενώ η έντονη δραστηριότητά τους, όπως είναι γνωστό, έχει αποδώσει θεαματικά αποτελέσματα, αφού έχουν σημειωθεί σημαντικές επιτυχίες στον τομέα της πάταξης των εγκλημάτων που διαπράττονται με τη χρήση του διαδικτύου, με διεθνή αναγνώριση.

Παράλληλα, το Υπουργείο μας προχώρησε στη σύσταση νέας Υπηρεσίας δίωξης του ηλεκτρονικού εγκλήματος. Ειδικότερα, πρόσφατα δημοσιεύθηκε το π.δ. 9/2011, βάσει του οποίου συστήνεται η Υπηρεσία Οικονομικής Αστυνομίας και Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος. Με τις διατάξεις αυτές αναδιοργανώνεται, βελτιώνεται και εξειδικεύεται η δομή, η αποστολή και ο ρόλος της Υποδιεύθυνσης Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος. Στην αποστολή της συμπεριλαμβάνεται η πρόληψη, ή έρευνα και η καταστολή εγκλημάτων ή αντικοινωνικών συμπεριφορών που διαπράττονται μέσω του διαδικτύου ή άλλων μέσων ηλεκτρονικής επικοινωνίας, ενώ αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά την επιχειρησιακή δράση και αποτελεσματικότητα της Ελληνικής Αστυνομίας στην καταπολέμηση και των εγκλημάτων που αναφέρονται στην ερώτηση του κ. συναδέλφου.

Πέραν αυτών, αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι τον τελευταίο καιρό η χρήση των διαδικτυακών ιστολογίων (blogs) έχει γίνει ευρέως γνωστή και συνεχώς αυξάνεται. Τα blogs μπορούν να οριστούν ως ένα είδος προσωπικού ηλεκτρονικού ημερολογίου, όπου κάθε χρήστης του διαδικτύου έχει τη δυνατότητα να «πει» τη γνώμη του για κάθε θέμα. Τεχνικά, η δημιουργία ενός blog είναι σχετικά εύκολη διαδικασία καθώς είναι μια υπηρεσία που προσφέρεται δωρεάν και απαιτεί απλή γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή και διαδικτύου.

Στις αρμόδιες για τη δίωξη του Ηλεκτρονικού Εγκλήματος Υπηρεσίες, ήτοι τα Τμήματα Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος των Διευθύνσεων Ασφαλείας Αττικής και Θεσσαλονίκης, έχουν περιέλθει αρκετές καταγγελίες πολιτών, σύμφωνα με τις οποίες σε διάφορα blogs, δημοσιεύονται κείμενα, με το περιεχόμενο των οποίων θίγεται η τιμή και η αξιοπρέπειά τους, υποβάλλοντας μηνύσεις κατά παντός υπευθύνου. Για την εξιχνίαση των εγκλημάτων αυτών είναι απαραίτητο οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, κατόπιν ψηφιακής έρευνας, να επιδιώκουν τον εντοπισμό των ηλεκτρονικών ιχνών των δραστών (log files), που οδηγούν στην ανακάλυψη της ταυτότητας του δράστη.

Στα πλαίσια, των ενεργειών, στις οποίες προβαίνουν οι αστυνομικές Αρχές κατά την προανακριτική διαδικασία, αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα, που αποτελούν σοβαρά εμπόδια στην προσπάθεια ανακάλυψης των στοιχείων ταυτότητας του ατόμου που προέβη στις δημοσιεύσεις. Ο βαθμός των δυσχερειών αυτών ποικίλει ανάλογα με το που είναι εγκατεστημένος ο διακομιστής (server) που φιλοξενεί το διαδικτυακό ιστολόγιο (blog). Ειδικότερα :

α) Όταν ο server είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα: Στην περίπτωση αυτή, ζητούνται από το διαχειριστή του server, στα πλαίσια της προανάκρισης, τα ηλεκτρονικά ίχνη, καθώς και όλες οι διαθέσιμες πληροφορίες που ενδεχομένως έχει για τον ιδιοκτήτη του blog. Εν συνεχεία, γίνεται ανάλυση αυτών και τίθενται ερωτήματα στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, ώστε να γνωστοποιήσουν στοιχεία ταυτότητας συνδρομητών τους. Στο σημείο αυτό εστιάζεται το πρόβλημα, καθώς τα ηλεκτρονικά ίχνη (ipδιεύθυνση) προστατεύονται από το απόρρητο των επικοινωνιών, σύμφωνα με το π.δ. 47/2005, άρση του οποίου γίνεται για τα κακουργήματα που περιοριστικά αναγράφονται στο ν. 2225/1994. Στις περιπτώσεις όπου οι μηνύσεις αφορούν αδικήματα κατά της τιμής και της αξιοπρέπειας (πλημμελήματα) νομικά δεν υπάρχει η δυνατότητα έκδοσης βουλεύματος άρσης απορρήτου.

β) Όταν ο server είναι εγκατεστημένος στην αλλοδαπή : Στην περίπτωση αυτή για τη συλλογή των ηλεκτρονικών ιχνών χρησιμοποιούνται οι διεθνείς δίαυλοι επικοινωνίας και συνεργασίας (Interpol, Europol, δικαστική συνδρομή). Επιπλέον, τίθεται και θέμα νομικής αντιμετώπισης του εγκλήματος, σύμφωνα με τους νόμους του κράτους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο server. Ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία συλλέγονται ηλεκτρονικά ίχνη, η εξιχνίαση ή μη του αδικήματος εξαρτάται από το νομικό χαρακτηρισμό του αδικήματος (πλημμέλημα ή κακούργημα), σε σχέση με την άρση ή όχι του απορρήτου των επικοινωνιών.

Τα ανωτέρω έχουν ως αποτέλεσμα, οι υποθέσεις να ολοκληρώνονται με μόνη τη διαπίστωση του αδικήματος και την υποβολή του προανακριτικού υλικού που συλλέχθηκε στην κατά τόπο εισαγγελική Αρχή, αφού χωρίς την έκδοση διάταξης για την άρση του απορρήτου δε δύναται να γίνει η ταυτοποίηση δράστη και ηλεκτρονικών ιχνών του, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει η δυνατότητα περαιτέρω ενεργειών για τον εντοπισμό του και την παραπομπή του στη Δικαιοσύνη.

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των παραπάνω προβλημάτων, εκδόθηκαν Γνωμοδοτήσεις του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με τις οποίες τα ηλεκτρονικά ίχνη μιας εγκληματικής πράξεως που τελέστηκε μέσω διαδικτύου, δεν υπάγονται στον πυρήνα των προστατευόμενων εννόμων αγαθών της προσωπικής επικοινωνίας. Ως εκ τούτου, οι πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου υποχρεώνονται να χορηγούν άμεσα στις Υπηρεσίες μας τα αιτούμενα στοιχεία, κατόπιν σχετικής διάταξης του αρμοδίου Εισαγγελέα, εφόσον διεξάγεται κύρια ανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση μετά από παραγγελία του εισαγγελέα. Επισημαίνεται δε ότι οι ως άνω διατάξεις δύναται να εφαρμοστούν όταν τα ηλεκτρονικά ίχνη της εγκληματικής πράξης βρίσκονται στην Ελλάδα και όχι στο εξωτερικό.

Η συμβολή του διαδικτύου στη μετάδοση της πληροφορίας και στην επικοινωνία γενικότερα είναι σημαντική, έχει μια δυναμική και εξελίσσεται με ιδιαίτερα γρήγορους ρυθμούς. Είναι επίσης κοινά αποδεκτό ότι το διαδίκτυο, με τις επιμέρους λειτουργίες του, παρέχει υπηρεσίες που πέραν της ψυχαγωγίας καλύπτουν και ένα μεγάλο εύρος αναγκών, επαγγελματικών-τρεχουσών (της καθημερινότητας) και επομένως η χρησιμότητά του είναι αδιαφιλονίκητη. Ωστόσο, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται από την πολιτεία για τη βελτίωσή του ώστε να καταστεί πιο προσιτό στους χρήστες αλλά και ασφαλές, εξακολουθούν να υφίστανται επιμέρους ζητήματα, είτε νομοθετικά αρρύθμιστα είτε μη επαρκώς οριοθετημένα είτε θέματα που αναφύονται κατά την εξέλιξή του, τα οποία «αξιοποιούνται» από ορισμένους, προκειμένου να βλάψουν συνανθρώπους τους, επιδεικνύοντας ακόμη και συμπεριφορές με μεγάλη ηθικοκοινωνική απαξία.

Ενόψει όλων των προαναφερομένων, πρόθεση και υποχρέωσή μας είναι να συμβάλλουμε με κάθε νόμιμο τρόπο στη διασφάλιση των όρων και των προϋποθέσεων εκείνων που θα αναβαθμίσουν το επίπεδο προστασίας των χρηστών του διαδικτύου, επομένως και των χρηστών των διαδικτυακών ιστολογίων (blogs), ώστε το δικαίωμα στην πληροφορία και την επικοινωνία να ασκείται ανεμπόδιστα, με όλα τα σύγχρονα μέσα και σε περιβάλλον πολιτισμένο και ασφαλές. Για το λόγο αυτό το Υπουργείο μας συνεργάζεται με τα συναρμόδια Υπουργεία, σε διάφορα επίπεδα διοίκησης, και πιστεύουμε ότι θα κατορθώσουμε να πετύχουμε και αυτό το στόχο, για την προστασία της κοινωνίας και του ευρύτερου δημοσίου συμφέροντος.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Υπ. Προστ. του Πολίτη

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Α. ΜΑΣΕΛΗ
ΑΣΤΥΝ. ΥΠΟΔ/ΝΤΗΣ

